

MAVERAÜNNEHİR'DEN ANADOLU'YA

HADİS VE İLİM/İRFAN GELENEĞİ ULUSLARARASI SEMPOZYUMU

INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON "HADİTH AND THE TRADITION OF SCIENCE AND KNOWLEDGE FROM MAVERAUNNEHİR TO ANATOLİA"

الندوة العلمية الدولية "جهود علماء بلاد ما وراء النهر إلى بلاد الأناضول في خدمة الحديث وعلوم الشريعة الإسلامية"

Sempozyum Tarihi:

27-28 Mayıs 2024

Bildiri Özeti Göndermek İçin Son Tarih:

22 Nisan 2024

ÖNEMLİ TARİHLER

Sempozyum Özet Metin Kabulleri:

22 Mart – 22 Nisan 2024

Kabul Edilen Özet Metinlerin İlanı:

13 Mayıs 2024

Sempozyum Tarihi:

27-28 Mayıs 2024

Tam Metinlerin Gönderilmesi:

01 Ağustos 2024

Sempozyum Yeri

Çankırı Karatekin Üniversitesi Hukuk Fakültesi Konferans Salonu

Sempozyum Konu Başlıkları

Mâverâünnahir ve Anadolu'da Tefsir
Mâverâünnahir ve Anadolu'da Hadis
Mâverâünnahir ve Anadolu'da Fıkıh
Mâverâünnahir ve Anadolu'da Kelâm
Mâverâünnahir ve Anadolu'da İslam Mezhepleri
Mâverâünnahir ve Anadolu'da Tasavvuf
Mâverâünnahir ve Anadolu'da İslam Tarihi
Mâverâünnahir ve Anadolu'da İslam Sanatları
Mâverâünnahir ve Anadolu'da Felsefe ve Mantık
Mâverâünnahir ve Anadolu'da Mûsiki

Mâverâünnehir ve Anadolu'da Din Eğitimi
Mâverâünnehir ve Anadolu'da Dil Bilimi
Mâverâünnehir ve Anadolu'da Kiraât İlimi
Mâverâünnehir ve Anadolu'da Darulhadis
Mâverâünnehir ve Anadolu'da Dinler ve İnanışlar
Babanzâde Ahmed Naim'in İlmî Hayatı ve Eserleri
Elmalılı Hamdi Yazır'ın İlmî Hayatı ve Eserleri
Kâmil Miras'ın İlmî Hayatı ve Eserleri
Ömer Nasuhi Bilmen'in İlmî Hayatı ve Eserleri
Muhammed İhsan Oğuz'un İlmî Hayatı ve Eserleri

Sempozyum Onursal Başkanı / Honorary Chair of The Symposium

Prof. Dr. Harun ÇİFTÇİ (Çankırı Karatekin Üniversitesi Rektörü)

Düzenleme Kurulu / Organizing Committee

Prof. Dr. Abdulsalam ARVAS (Çankırı Karatekin Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Abdulcebbar KAVAK (Karabük Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Hasan KAYIKLIK (Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı)
Doç. Dr. Sultanmurat ABZALOV (Ahmet Yesevi Üniversitesi Beşerî Bilimler Fakültesi Dekanı, Kazakistan)
Doç. Dr. Muhammet Ali ASAR (Ankara Hacı Bayramı Veli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)
Doç. Dr. Mehmet Ali AYTEKİN (Ankara Hacı Bayramı Veli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)
Doç. Dr. Muhammed Cabir ES-SELÇİ (Yarmouk Üniversitesi, Ürdün)
Doç. Dr. Cemil LİV (Çankırı Karatekin Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi)
Doç. Dr. Fatih GÜZEL (Çankırı Karatekin Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi)
Doç. Dr. Abdusselam Ahmed Ebu Semha (Katar Üniversitesi, Katar)
Doç. Dr. Burhan ÇONKOR (Çankırı Karatekin Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi)
Doç. Dr. Recep ERKOCAASLAN (Çankırı Karatekin Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi)
Dr. Abdülcelil ALPKIRAY (DİB Müslüman Ülkeler ve Topluluklar Daire Başkanı)
Dr. Firdavs ABDUHALİMOV (Özbekistan İslam Medeniyeti Merkezi Müdür Yardımcısı)
Dr. Vugar SAMEDOV (Azerbaycan)
Dr. Öğr. Üyesi Ercan ÇELİK (Çankırı Karatekin Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi)
Dr. Öğr. Üyesi Yahya ARSLAN (Çankırı Karatekin Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi)
Dr. Öğr. Üyesi İbrahim HANEK (Çankırı Karatekin Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi)
Kadir Ateş (Diyadin İşleri Başkanlığı Çankırı Müftülüğü)

Bilim ve Hakem Kurulu / Scientific And Referee Committee

Prof. Dr. Mehmet GÖRMEZ (İslâm Düşünce Enstitüsü Başkanı)
Prof. Dr. Shovosil ZİYODOV (İmam Buhari Uluslararası Bilimsel Araştırma Merkezi Müdürü)
Prof. Dr. Ali ÖZTÜRK (Trakya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Fadıl AYGAN (Siirt Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Celil ABUZAR (Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanı)
Prof. Dr. Enbiya YILDIRIM (Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)
Prof. Dr. Bünyamin ERUL (Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)
Prof. Dr. Ahmet YILDIRIM (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi)
Prof. Dr. Yusuf Ziya KESKİN (Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)
Prof. Dr. Zişan TÜRKAN (Akdeniz Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)
Prof. Dr. Hüseyin AKPINAR (Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)
Doç. Dr. Abdulkakim TUĞLUK (İğdır Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi)
Doç. Dr. Nurullah AGİTOĞLU (Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)
Doç. Dr. Ferhat GÖKÇE (Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi)
Doç. Dr. Hacer ŞAHİNALP (Mardin Artuklu Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi)
Doç. Dr. Mahmut DEMİR (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)
Doç. Dr. Fikret ÖZÇELİK (Mardin Artuklu Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi)
Doç. Dr. Abdurrahman ENSARİ (Mardin Artuklu Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi)
Doç. Dr. Hakan TEMİR (Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi)
Doç. Dr. Ömer SABUNCU (Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)
Doç. Dr. Mustafa YILDIRIM (Çankırı Karatekin Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi)
Doç. Dr. Ahmet GÜNDÜZ (Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)
Doç. Dr. Yaşar ÜNAL (Çankırı Karatekin Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi)
Doç. Dr. Zeynep YÜKSEL (Çankırı Karatekin Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi)
Doç. Dr. Mücahit ELHUT (Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi)
Doç. Dr. Halid ELDAIF (Afrin Eğitim Fakültesi)
Doç. Dr. Hikmetullah ERTAŞ (Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)
Doç. Dr. Ahmet GÜNDÜZ (Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)
Dr. Irgash DAMİNOV (Özbekistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Başuzmanı)
Dr. Jamoliddin KARİMOV (İmam Maturidi Uluslararası Bilimsel Araştırma Merkezi Müdürü)
Dr. Öğr. Üyesi Halit KALAYCI (Halep Üniversitesi Hukuk Fakültesi)
Dr. Öğr. Üyesi Abdülhakim AĞIRBAŞ (Çankırı Karatekin Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi)
Dr. Öğr. Üyesi Arif GEZER (Çankırı Karatekin Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi)
Dr. Öğr. Üyesi Suat KOCA (Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet KARA (Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)
Dr. Öğr. Üyesi Murat MİRZAOĞLU (Bartın Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi)
Dr. Öğr. Üyesi Aslan ÇİTİR (Çankırı Karatekin Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi)
Dr. Öğr. Üyesi Bekir YILDIRIM (Çankırı Karatekin Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi)
Dr. Öğr. Üyesi Kутаiba FARHAT (Çankırı Karatekin Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi)
Dr. Öğr. Üyesi Abdulsalam Yousuf Essa AL-YACOUB (Çankırı Karatekin Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi)
Dr. Öğr. Üyesi Hidayet ZERTÜRK (Çankırı Karatekin Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi)
Dr. Öğr. Üyesi İsmail KILIÇ (Çankırı Karatekin Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi)
Dr. Öğr. Üyesi Veli TATAR (Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)
Dr. Öğr. Üyesi Hatice POLAT (Çankırı Karatekin Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi)
Dr. Öğr. Üyesi Semra Nurdan YAĞLI SOYKAN (Çankırı Karatekin Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi)
Dr. Öğr. Üyesi Bekir ÖZÜDOĞRU (Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)
Dr. Öğr. Üyesi Ramazan EMEKTAR (Çankırı Karatekin Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi)
Dr. Öğr. Üyesi Selim YILMAZ (Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)

Davetli Konuşmacılar / Invited Speakers

Prof. Dr. Mehmet GÖRMEZ - Türkiye
Prof. Dr. Muhammad Olim MUHAMMADSİDDİQOV - Özbekistan
Doç. Dr. Sultanmurat ABZALOV - Kazakistan
Doç. Dr. Ahmed NİYAZOV - Azerbaycan
Doç. Dr. Muhammed EKREM - Afganistan
Dr. Muzaffarkhon JONIEV - Özbekistan
Dr. Öğr. Üyesi Leys Mutî EL-AZAB - Ürdün
Dr. Alisher SABİROV - Kırgızistan

MAVERAÜNNEHİR'DEN ANADOLU'YA

HADİS VE İLİM/İRFAN GELENEĞİ ULUSLARARASI SEMPOZYUMU

Darü'l-hadisler, İslâm âleminde hadis eğitiminin ihtisas düzeyinde verildiği eğitim kurumlarıdır. İslâm dininin iki temel kaynağından biri olan sünnet-i seniyyenin daha iyi ve sağlıklı anlaşılabilmesi adına tesis edilmiş bu yapıların ilk örnekleri, milâdî 800'lü yıllarda Darü's-Sünne adıyla Horasan Nişabur bölgesinde faaliyete başlamıştır. Bu dönemlerde Mâverâünnehir bölgesi de ilim geleneğine büyük muhaddisler kazandırmıştır. Ancak darü'l-hadis adıyla ilk eğitim kurumu, Mahmud Nureddin Zengî tarafından 1170 yılında Şam'da kurulmuş, Anadolu'daki ilk darü'l-hadis ise 1242 tarihinde Atabek Cemaleddin Ferruh tarafından Çankırı'da açılmıştır. Selçuklu ve Osmanlı devletleri dönemlerine bakıldığında Anadolu'nun pek çok şehrinde darü'l-hadislerin varlığı görülmektedir. Darü'l-hadislerde hadis ilminin yanı sıra diğer İslami ilimlerde de ihtisas eğitimi verilmiştir. Bu kurumlar özellikle Horasan ilim ve irfan geleneğinin Anadolu'ya intikalinde önemli vazifeler ifa etmiştir.

Hadis ve İslam ilim geleneğinin bu önemine binaen 2023 yılında Özbekistan'ın Tirmiz şehrinde "İmam Buhari, Darimi, Tirmizi: Maverâünnehir Muhaddis Okulu" adıyla uluslararası bir sempozyum düzenlenmiştir. Çankırı Karatekin Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi ile İmam Tirmizi Uluslararası Bilimsel Araştırma Merkezi arasında yapılan iş birliği protokolü kapsamında "Maverâünnehir'den Anadolu'ya Hadis ve İlim/İrfan Geleneği Uluslararası Sempozyumu" başlıklı uluslararası bir sempozyumun Çankırı'da yapılması planlanmaktadır. Zira Çankırı, Anadolu'nun ilk darü'l-hadisinin kurulduğu şehir olması bakımından önem arz etmektedir. Bu program Tirmiz'de düzenlenen sempozyumun devamı niteliğinde olacaktır. Anadolu'nun ilk darü'l-hadisinin kurulduğu Çankırı'nın Uluslararası Sempozyuma ev sahipliği yapması tarihsel miras adına önemli olacağı gibi "Çankırı Darü'l-hadisi"nin tarihi görevinin ihya edilmesine de katkı sağlayacaktır. Ayrıca Özbekistan İmam Tirmizi Uluslararası Bilimsel Araştırma Merkezi ile düzenlenecek bu program Orta Asya Türk devletleriyle kardeşlik ilişkilerimizi de pekiştirecektir.

Katılım Şartları

Tebliğ özetleri Türkçe, diğer Türk dilleri, Arapça veya İngilizce olmalıdır.

Tebliğler 200-250 kelime arasında bir özet ihtiva etmelidir.

Tebliğ özetleri en az 3, en fazla 5 anahtar kelime içermelidir.

Tebliğ özetleri, katılım formu kullanılarak darulhadissempozyumu@gmail.com adresine e-posta ile gönderilmelidir.

Tebliğ metinleri bilimsel, özgün ve 4.000-6.000 kelime arasında olmalıdır.

Sempozyum Sekreteryası

Arş. Gör. Hüseyin ÇELİKKOL (0543 946 80 78) / huseyincelikkol@karatekin.edu.tr

Arş. Gör. Nurdan GENÇ (0534 421 83 24) / nurdangenc@karatekin.edu.tr

Bazı Hususlar

Sempozyumumuz uluslararası bir etkinlik olup doçentlik ve akademik teşvik şartlarını karşılamaktadır.

Tam metinlerin gönderilmesi için son tarih 01 Ağustos 2024 olup bu tarihten sonra gönderilen tam metinler bildiri kitapçığına alınmayacaktır.

الندوة العلمية الدولية "جهود علماء بلاد ما وراء النهر إلى بلاد الأناضول في خدمة الحديث وعلوم الشريعة الإسلامية"

دار الحديث هي مؤسسات تعليمية يتم فيها تعليم الحديث على مستوى متخصص في العالم الإسلامي. وقد بدأت أولى الأمثلة على هذه الهياكل التي أنشئت من أجل فهم أفضل وأصح للسنة النبوية الشريفة، أحد المصدرين الرئيسيين للدين الإسلامي، في منطقة نيسابور في خراسان تحت اسم دار السنة في القرن الثامن الميلادي. وفي هذه الفترة، ساهمت منطقة مافارونيهير أيضًا في هذه الفترة بمحدثين كبار في مجال العلم. ومع ذلك، فإن أول مؤسسة تعليمية تحت اسم دار الحديث أنشئت على يد محمود نور الدين زنكي في دمشق عام 1170م، وافتتح أول دار الحديث في الأناضول على يد أتابك جمال الدين فروح في تشانكيرى عام 1242م. وعندما نظر إلى العصرين السلجوقي والعثماني، يمكننا أن نرى وجود دور الحديث في العديد من مدن الأناضول. وبالإضافة إلى علم الحديث، كان هناك تعليم متخصص في العلوم الإسلامية

الأخرى في الدور الحديثية. وقد أدت هذه المؤسسات واجبات مهمة خاصة في نقل علوم خراسان وتقاليدها إلى الأناضول ونظرًا لأهمية الحديث النبوي الشريف والتراث العلمي الإسلامي، فقد تم تنظيم ندوة دولية بعنوان "الإمام البخاري والدارمي والترمذي: مدرسة مافارونيهير للمحدثين"، تم تنظيم ندوة دولية. في نطاق بروتوكول التعاون بين كلية العلوم الإسلامية بجامعة تشانكيرى كاراتكين ومركز الإمام الترمذي الدولي للبحوث العلمية، من المخطط عقد ندوة دولية بعنوان "جهود علماء بلاد ما وراء النهر إلى بلاد الأناضول في خدمة الحديث وعلوم الشريعة الإسلامية" في تشانكيرى. وذلك لأهمية مدينة تشانكيرى من حيث كونها المدينة التي تأسست فيها أول دار الحديث في الأناضول. وسيكون هذا البرنامج استمراراً للندوة التي عقدت في ترميذي. إن استضافة الندوة الدولية في مدينة تشانكيرى، حيث تأسست أول دار للحديث في الأناضول، ستكون مهمة للتراث التاريخي وستسهم في إحياء المهمة التاريخية لـ "دار الحديث في تشانكيرى دار الحديث". وبالإضافة إلى ذلك، فإن هذا البرنامج، الذي سيتم تنظيمه مع مركز الإمام الترميذي الدولي للأبحاث العلمية في أوزبكستان، سيعزز أيضًا علاقاتنا الأخوية مع الدول التركية في آسيا الوسطى.

شروط المشاركة

يجب أن تكون الملخصات باللغة التركية أو اللغات التركية الأخرى أو العربية أو الإنجليزية
يجب أن تحتوي الأوراق على ملخص من 200-250 كلمة
يجب أن تحتوي الملخصات على 3 كلمات رئيسية على الأقل و5 كلمات رئيسية على الأكثر
يجب إرسال الملخصات بالبريد الإلكتروني إلى darulhadissempozyumu@gmail.com باستخدام استمارة المشاركة
يجب أن تكون الملخصات علمية وأصيلة وأن تتراوح كلماتها بين 4.000 و6.000 كلمة

أمانة الندوة

باحث غور حسين تشيليكول

huseyincelikkol@karatekin.edu.tr / 0543 946 946 80 78

باحثة غور نوردان جينتتش

nurdangenc@karatekin.edu.tr / 0534 421 83 24

بعض الاعتبارات

تعد الندوة حدثاً دولياً وتلبي متطلبات الأستاذية المشاركة والترقية الأكاديمية
الموعد النهائي لتقديم النصوص الكاملة هو 01 أغسطس 2024، ولن يتم إدراج النصوص الكاملة المقدمة بعد هذا التاريخ في المحضر.

INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON HADİTH AND THE TRADITION OF SCIENCE AND KNOWLEDGE

FROM MAVERAUNNEHİR TO ANATOLIA

Dar al-Hadith centers have become one of the leading educational institutions where hadith education is given throughout the Islamic world. Having been regarded as one of the two main sources of the Islamic religion, the first examples of these centers, established to enable a better understanding of the Sunnah, started to appear in the region of Nishabur in Khorasan under the title of Dar al-Sunna in the 800s AD. During this period, great muhaddiths would develop the scholarly tradition appeared in the region of Mawaraunnahr. The first educational center under the name of Dar al-Hadith was founded by Mahmud Nureddin Zengî in Damascus in 1170. However, a few decades later, the first Dar al-Hadith in Anatolia was opened by Atabek Cemaleddin Ferruh in Çankırı in 1242. When the history of the Seljuks and Ottoman Empire is examined, the existence of Dar al-Hadith centers is proven in many cities in Anatolia. In addition to the science of hadith, Dar al-Hadith center also contributed to improving particular skills in other Islamic sciences. These institutions played an important role in the transfer of the Khorasan tradition of knowledge and wisdom to Anatolia.

Due to the significance of Dar al-Hadith in the sense of scholarly tradition of hadith and other Islamic sciences, an international symposium titled "Imam Bukhari, Darimi, Tirmizi: Maverounnehir School of Muhaddis" was organized in 2023 in Termez, Uzbekistan. As a protocol signed between Çankırı Karatekin University's Faculty of Islamic Sciences and Imam Tirmizi International Scientific Research Center, an international symposium titled "Hadith and the Tradition of Science and Knowledge from Maverounnehir to Anatolia" is going to be held in Çankırı where the first Dar al-Hadith center, in Anatolia, was established. This meeting will be regarded as a continuation of the symposium that was already held in Termez. Hosting such an international symposium in Çankırı will not only reveal the historical significance of the city but also contribute to comprehending the historical mission of Dar al-Hadith Center in Çankırı. In addition, this meeting will also strengthen relations with the Central Asian Turkish community as Uzbekistan Imam Termezi International Scientific Research Center is the co-partner in this project.

Conditions for Participation

Abstracts should be in Turkish, other Turkish languages, Arabic or English.

Papers should contain an abstract of 200-250 words.

Abstracts should contain at least 3 and at most 5 keywords.

Abstracts should be sent via e-mail to darulhadissempozyumu@gmail.com using the participation form.

Abstracts should be written in academic language, original and between 4.000-6.000 words.

Symposium Secretariat

Research Assistant Hüseyin ÇELİKKOL (0543 946 80 78) / huseyincelikkol@karatekin.edu.tr

Research Assistant Nurdan GENÇ (0534 421 83 24) / nurdangenc@karatekin.edu.tr

Useful Note

The symposium is an international event and meets the requirements for associate professorship and academic promotion.

The deadline for submission of full papers is August 01, 2024 and full papers submitted after this date will not be included in the proceedings.